

spregovoriti, da bi proti Slovincem glasovali; saj se je pri neki priložnosti društveni glavar sam izrekel, da to društvo ima samo dobre namene in se vsaki ud sme pri volitvi po svoji volji ravnati. Tudi naj se slovenski volilci ogibljejo priložnosti, kjer se „šnops“ kot mita ponuja; tudi trkanje po ramah in vsake vrste prilizovanja so ob tem času zelo nevarne.

Iz Globokega pri Brežicah. (Trtna uš. Razposajena mladina. Uboj.) Dragi „Slovenski Gospodar!“ Malo kedaj je čuti od nas in še tedaj večkrat kaj neprijetnega kakor pa prijetnega. Tudi sedaj ne vém kaj veselega oznaniti: trtna uš nam čedalje bolj pustoši vinograde, vinska kaplja ne doseže primerne cene, kmetijstvo peša in hira, posestniki veliki in mali se zadolžavajo in posojilo graške hranilnice in eksekutivne prodaje zaradi nje so na dnevnem redu. „Če še tako dalje pojde, — sam ne vem kaj bo s'tega“, se glasi pesem starega Kranjca, in res stari je slutil zló, ko je to peval. Ali je pa tudi čuda, da kmetijstvo peša, kaj je temu vzrok? — Poglejmo si sedanjost mladino! Vsaka iskrica do dobrega žuga v njej vgasniti. Cerkev obiskuje, da se kaže deklina tovaršem in tovaršicam, da vidijo novo „beldonasto kijkljo“, pa da zamore poplesati, fantje skrbé le za moderni „štof“ in za razveseljevanje po krémah. Pa kakšno je tudi to razveseljevanje? — Hudobne in kvantarske pesmi pa ples in nazadnje klanje in uboj. Ni ga svetega praznika, da bi ne bilo čuti od klanja; čem več svetek tem več hudobij se mora goditi. Bog je še milostljiv, da kamenje ne pada in da nam še gojzd zeleni, ni čuda da se trta suši. — Tako so pretečeno nedeljo v krémi Gregorevčičevi zaklali enega fanta, izpustili so mu čreva in čeravno je zdravnik nazaj spravil, je le moral umreti po strašnih mukah, v pondeljek o 9. uri zvečer. Rajni, bodi mu Bog milostljiv! je hotel pred nekaj časa mater, očeta in brata zaklati; zagotovilo je bil v preiskavi. Vsako nedeljo je po krémah z nabrušenim nožem pretepe proizročil. Po večerih ni nikdar soseski mirú bil dal. Bog ga je kazneval za izgled njegovim tovaršem. Vsaka hudobija se kaznuje prej ali poznej! Dragi fantje! ne rabite svojih telesnih moči in svoje zlate mladosti v zló. Pomislite, da boste enkrat postarali in takrat se boste gotovo kesali. Premislite da vas važna naloga čaka, postati enkrat gospodarji in udje družbenega življenja, kako se boste pa po takem hudobnem življenju pripravili za to važno stopinjo? — Kakoršna setev, takoršna žetev! To si naj zapomnita posebno njegova tovarša!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. V ponedeljek je imela gosposka zbornica sejo, v kateri je rešila ne-

katere v poslanski zbornici uže sprejete postavne načrte, kateri dobijo veljavo še pred novim letom. Koncem seje naznanil je ministerski predsednik, grof Taaffe, v imenu cesarjevem, da se državni zbor preloži. — 23. oktobra ste se sešli na Dunaju delegaciji. Avstrijska delegacija izvolila je s 56 od 57 glasov grofa Falkenhayna predsednikom, Chlumeckya pa podpredsednikom. Vlada je predložila račun za leto 1886. Skupne potrebščine znašajo 119 milijonov. Avstrija ima dati za pokritje 62 in Ogerska 62^{5/10} milijonov. V ogerski delegaciji je bil izvoljen kardinal Haynald za načelnika in Ludvik Tizea za njegovega namestnika. Delegacije bodo svoje delo dovršile do 12. nov., 15. nov. pa se že snidejo nekateri deželni zbori. — Baron Goedel-Lannoy je iz Hohenwarthovega kluba izstopil. — V Zagrebu se je pretekli teden slovesno obhajala petdesetletnica prepoda hrvatske književnosti.

Vnanje države. Kakor rimski časopisi poročajo, bodo sv. Oče v kratkem odposlali posredovalni načrt o vprašanju zarad Karolinskih otokov v Berlin in Madrid. — V brunšviškem deželnem zboru je državni minister predlagal za vladarja pruskega princa Albrehta, kateri je bil tudi enoglasno izvoljen. S tem je brunšviško prašanje rešeno. — Bolgari pošiljajo vedno nove čete na srbsko mejo; iz vzhodnje Rumelije je že tudi odšlo 6000 Bolgarskih vojakov na Srbsko mejo. Turki pa imajo na vzhodnje-rumelijski in Srbski meji že zbranih nad 100.000 vojakov. — Turška vlada je poslala velevlastim okrožnico, v kateri predlaga, naj se v Carigradu snide konferenca, ki se bo pečala izključljivo z vzhodnje-rumelijskem vprašanjem na podlagi Berolinske pogodbe. V nedeljo se je razširilo poročilo iz Sofije, da so Srbi uže meje prestopili in da jim grejo nasproti Bolgari, a ta vest je bila popolnoma izmišljena; Srbske čete so samo zasele carinska mesta v okolici Trna. — V Kodanji je pretekli teden ustrelil nek tiskar na ministerskega načelnika, pa ga ni zadel; hudodelnika so zaprli.

Za poduk in kratek čas.

Gregor Jož. Plohel, doktor bogoslovja, dekan in nadžupnik Ptujski.

(Dalje.)

Ptuj slovi za najstarejše mesto Štajerske dežele, le Celje si prizadevleje mu prevzeti to čast, pa menda do sedaj brez uspeha. Že v začetku krščanske dobe je bil Petovium — tako so Rimljani naš Ptuj imenovali — imenitno rimsko mesto — municipium — t. j. mesto, katerega stanovniki so bili rimski mestjani — cives romani. Taki so iz svoje sredine volili starešinstvo, ktero jih je vladalo; in to hoče

za tisto dobo nekaj reči. Bili so bogati, promet je bil obilen; v Ptuj je držala glavna cesta iz srca (Rima) ogromnega rimskega cesarstva, in se je tu v 3 panoge dalje na sever in jugovzhod razcepila. Vojaštva je bilo v Ptuj navadno obilo in večkrat so se tukaj zbirale cele rimske armade, da so zamogle vdariti na sovražnika, na katero koli stran je bilo treba. Mesto je imelo različna posestva, celo sedajne Varaždinske toplice so tisti čas bile Ptujске občine. *) Ivan Tkalčič tako sklepa: V Toplicah je Ptujška občina v drugem stoletji — okoli l. 170 p. K. r. postavila drago in krasno svetišče — tempel, — posvečen nimfam (Nymphe bile so starim poganom boginje studentcev, kopelj itd.) tako velikih stroškov pa Ptujška občina ne bi bila prevzela, ako Toplice ne bile njena lastnina.

Zagraje okoli studenca, kjer zvirajo tisti krop, ti kažejo ostanke nimfeja — kateri pa je bil za nekoliko let pogorel. V trdi marmor vidiš vrezane in jako umetno izdelane različne poganske podobe; in nad vrati, katere peljejo v krasen vrt v Toplicah, vidiš v stari rimski kamen vsekane besede: (Nymphis Aug. sacr. itd.), katere se v slovenski besedi glasi: Vzvišenim Nimfam svetišče, občina Ptujška je na zapoved Lucija Tulija Tuska cesarskega poslanca . . . to svetišče povzdignola.

Ptuj glavno mesto gornje Panonije bil je v 4. stoletju p. K. po Gotih, v 5. stoletju po divjih Hunih popolnoma razrušen, in ni bil več v stanu se do prejšnje veljave povzdignoti. Ko so pred 40 let delali železnico iz Beča na Trst, je zablížala Ptuj za nekoliko časa zarja boljše prihodnosti, ker glavna črta bila je zmerjena tudi po Pesniški dolini: Ptuj-Celji, ali obveljala je Maribor-Celje, in Ptuj je ostal na strani.

Luč krščanske vere je bila staremu Ptuj že rano zasvetila, ali po sv. Mohorju, ki je bil tovariš sv. Ev. Marka in škof v slavni Akvileji, ali po Androniku, ki je bil učenec sv. Ap. Pavla in prvi škof v imenitnem Sremu — Sirmium — daleč doli na Savi, kjer stoji sedaj mesto Mitrovica, to še med učenjaki ni dognano; — z obema imenitnima mestoma je bil Ptuj v tisti dobi v tesni zvezi, toliko pa je resnično: da je Ptuj že konec 3. stoletja imel svojega škofa, ker je že l. 303 sv. Viktorin Ptujski škof storil smrt mučenika.

(Dalje prih.)

Smešnica. 45. Bolnik: „Tri leta mi že oči nagajajo. Povsod že pomoči iščem, pa povsod zastoj. Morebiti mi Vi, gospod, veste kaj svetovati?“ Doktor: „Kakor na Vašem obrazu berem, ga preveč pijete, zato so oči čedalje huje. Ako ne pustite vina, bote nazadnje še oslepeli. Prvo je tedaj, da preudarite, ali se bote vinu odpovedali ali pa očem. Eno mora biti. Po-

mislite, kaj Vam je ljubše.“ Bolnik: „Gospod! na vse kraje sem premišljeval.“ Doktor: „In kaj mislite storiti?“ Bolnik: „Da bom vendarle pri vinu ostal. Videl sem že zadosti na tem norčavem svetu, pil ga pa še vse premalo.“

Razne stvari.

(Cerkveni zbor.) Sv. oče so potrdili določbe cerkvenega zbora, katerega so lani škofje severne Amerike v Baltimori obhajali, in so se jako pohvalno izrekli nad delavnostjo zbora in sploh nad veselim napredkom cerkvenega življenja v tej deželi.

(Velikonedeljski župnik) č. g. Davorin Napast so tako nevarno zboleli, da morajo si v Gradci pri usmiljenih bratih zdravja iskati. (Iščite najpred kraljestvo božje.) Princesinja Marija, 24letna hči češkega kneza Löwensteina je stopila v ostri red benediktinarc v Solesmes-u na Francoskem.

(Slovenski otroci pa nemški učitelji.) Na Koroškem so na večih šolah, ki imajo čisto slovenske otroke, trdi Nemci za nčitelje. Če bo nemška oholost tako naprej šla, bodo Slovenci še doživeli na svojih šolah — kinezarjev.

(Nova posojilnica.) V Podbrezju na Koroškem so si srečno novo posojilnico napravili. To je prav, tudi to bo dobro, če ne misli velikih svot posojati. Za kmeta je zmerom nesreča, če se zadolži, velikih dolgov pa se iznebi le težko.

(Krvava obramba.) Na Gorici pri Račah je nek posestnik svoji sosedi s smrtjo žugal, a ona ga je zato z revolverjem na dveh krajih obstrelila, vendar pa rane niso nevarne.

(Čuden občinski svetovalec.) V Razvanju pri Mariboru imajo slovenski kmetje nemški obč. zastop. V imenu tega se nek J. Hess klanja „nemškemu klubu“ v državnem zboru, češ da je sramota, če se vpeljejo poleg nemških tudi slovenska imena na železničnih postajah. Druga pa ne srbi nič tega vrlega obč. svetovaleca!

(Cena hmelja.) Za hmelj pri Mariboru se dobiva po 47 do 51 fl. Sadi ga okoli Mariboru le malo posestnikov.

(Pogorela) je neka vincarija v Košakah, škoda je baje gospodarju in vincarju za 1000 fl.

(Popravek.) V dopisu iz Maribora v zadnji števec „Slov. Gosp.“ naj se namesto: „v Repnjah, pa in v Ljubljani podružnici“, bere: „v Celju pa, v Repnjah in v Ljubljani podružnice.“ V Celju imajo namreč č. sestre svojo najstaršo in največjo podružnico s 4 razredno šolo za okoliška dekleta. Le-to vzdržuje posebno „kat. podporno društvo“ in temu na čelu je č. g. Jože Žižkar. — To je bilo po naključju v onem dopisu izostalo.

*) Sumporne Toplice kod Varaždina u Hrvatskoj. Opisal Ivan Tkalčič. Zagreb 1869.